

Zachowek, kto jest uprawniony do jego otrzymania?

Często pytania osób korzystających z nieodpłatnych porad prawnych dotyczą kwestii związanych z zachowkiem. Pytania dotyczą najczęściej następujących kwestii: czym zachowek jest, jak zabezpieczyć się przed koniecznością jego zapłaty, czy można go uniknąć, kto jest uprawniony do jego otrzymania i zobowiązany do zapłaty...

Zatem od początku...

Zachowek, najkrócej mówiąc to majątek, który powinien przypaść najbliższemu tylko z tego powodu, że łączy go ze zmarłym więzy krwi. Uregulowany jest w art. 991 i następnym Kodeksu Cywilnego.

Zachowek mogą otrzymać wyłącznie:

- zstępni spadkodawcy (dzieci, wnuki, prawnuki itd.),
- małżonek,
- rodzice spadkodawcy, ale tylko wtedy gdy w konkretnej sytuacji byłiby powołani do dziedziczenia czyli wtedy gdy spadkodawca nie pozostawił zstępnych (dzieci).

Należy pamiętać, że zachowek nie przysługuje wszystkim osobom, które potencjalnie obejmuje dziedziczenie ustawowe – nie przysługuje rodzeństwu ani kuzynom spadkodawcy.

Zachowek może być przekazany za życia (np. w ramach darowizny) albo po śmierci (w ramach dziedziczenia). Jeżeli uprawniony do otrzymania zachowku go nie otrzyma, może żądać pokrycia zachowku w pieniądzu od osób zobowiązanych do jego zapłaty.

Kto musi zapłacić zachowek?

Ten, komu przysługuje zachowek, może żądać jego zapłaty od:

1. spadkobierców oraz osób, które otrzymały zapis windykacyjny (zapisobierców windykacyjnych) lub,

2. w przypadku braku możliwości wyegzekwowania zachowku od osób z punktu 1, roszczenie przysługuje wobec osób, które otrzymały od spadkodawcy darowiznę (obdarowanych) lub wobec fundacji rodzinnej;

Jaka jest wysokość zachowku?

Kodeks cywilny określa, że przy obliczaniu zachowku bierze się pod uwagę wartość całości spadku oraz wartość udziału spadkowego, który przysługiwałby uprawnionemu do zachowku w przypadku dziedziczenia ustawowego oraz jego sytuację życiową. W kodeksie cywilnym przewidziano dwie wysokości zachowku, które odnoszą się do

sytuacji uprawnionego:

- połowa wartości udziału spadkowego – co stanowi zasadę,
- dwie trzecie udziału spadkowego – jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo małoletni.

Jednym z najczęstszych pytań dotyczących zachowku zadawanym przez Klientów, jest to czy można uniknąć zapłaty zachowku albo jak ograniczyć wysokość zachowku.

Najlepiej pomyśleć o tym jeszcze za życia spadkodawcy i tak rozdisponować majątkiem by nie było konieczności jego zapłaty. Dotyczy to m.in. umowy o dożywocie, która pozwala w ogóle uniknąć obowiązku zapłaty zachowku.

Jeżeli ktoś domaga się od Ciebie wypłaty zachowku, powinieneś skorzystać z profesjonalnej pomocy prawnej. Specjalista przeanalizuje wtedy następujące kwestie:

- czy na żądany zachowek nie powinny zostać zaliczone darowizny otrzymane przez chcącego otrzymać zachowek,
- czy odpowiedzialność innych osób nie wyprzedza Twojej odpowiedzialności,
- czy zachowek nie jest przedawniony,

Zgodnie przepisami Kodeksu cywilnego (art. 5), w sytuacjach szczególnych możliwe jest również podniesienie wobec osoby żądającej wypłaty zachowku zarzutu działania sprzecznego z zasadami współżycia społecznego, co może powodować pozbawienie prawa do zachowku w całości albo wpływać na wysokość zachowku (obniżając go w pewnym zakresie).

Jeśli borykasz się z podobnym problemem, niezależnie od stanu faktycznego, zachęcam do skorzystania z profesjonalnej pomocy radcy prawnego, który pomoże wybrać optymalną drogę postępowania w Twojej sytuacji.

Do zobaczenia.

Małgorzata Szczygielska
Krzysztofik
Radca Prawny

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

Nieodpłatne porady prawne, porady obywatelskie i mediacja w roku 2024

Nie stać Cię na odpłatne porady? Masz jakiś problem?

Nie wiesz jak sobie z nim poradzić?

Potrzebujesz pomocy?

- Skorzystaj z porad w punktach nieodpłatnych porad prawnych lub punkcie świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Postaramy się pomóc i w miarę możliwości znaleźć dobre rozwiązanie.
- Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą.
- Wystarczy, że osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy. Osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku.

Termin wizyty ustalany jest pod numerem telefonu 44 732 88 18

lub mailowy: poradyprawne@powiat-piotrkowski.pl oraz za pośrednictwem strony internetowej przeznaczonej do zapisów: <https://np.ms.gov.pl/zapisy>

Punkty Udzielania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej

Trzepnica Kolonia 13A

97-352 Łęki Szlacheckie

Poniedziałek 16.00 - 20.00

Środa 08.00 - 12.00

Czwartek 13.00 - 17.00

Wspólny Dom w Ręcznie

ul. Piotrkowska 5, 97 – 510 Ręczno

Wtorek 15.00 - 19.00

Piątek 08.00 - 12.00

Moszczenica

ul. Piotrkowska 13, 97-310 Moszczenica

Wtorek 13.00 - 17.00

Środa 11.30 - 15.30

Czwartek 8.00 - 12.00

Wolborskie Centrum Kultury w Wolborzu

ul. Modrzewskiego 15, 97 – 320 Wolbórz

Poniedziałek 14.00 - 18.00

Piątek 09.00 - 13.00

Gminne Centrum Kultury

ul. Kościuszki 6, 97-340 Rozprza

Wtorek 16.00 - 20.00

Czwartek 09.00 - 13.00

Piątek 14.00 - 18.00

Dom Kultury Gminy Gorzkowice

ul. Cmentarna 5, 97 – 350 Gorzkowice

Poniedziałek 14.00 - 18.00

Środa 14.00 - 18.00

**Punkt Świadczenia Nieodpłatnego
Poradnictwa Obywatelskiego**

ZSCKU w Sulejowie

ul. Milejowska 21, 97-330 Sulejów

Poniedziałek - czwartek 8.30 - 12.30

Piątek 12.30 - 16.30

Artykuł finansowany w ramach dotacji udzielonej przez Zarząd Powiatu Piotrkowskiego na realizację w roku 2024 zadań publicznych w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, punktu świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Piotrkowskiego

Zadanie publiczne finansowane przez Powiat Piotrkowski z dotacji celowej z budżetu państwa.

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA